

סוכה פרק ראשון סוכה

יז.

עין משפט נר מצוה

קד א מיי פ"ה מהל' סוכה הלכה כ' טו"ע א"ח סומן מלגל ספ"ק ג'
 קה ב מיי שם הלכה יד' סמג עשין מג טו"ע א"ח שם ספ"ק א'
 קו ג מיי שם הלכה כ' טו"ע עשין מג טו"ע קד ד מיי שם טו"ע שם ספ"ק ג'.

לעיו רש"י

קלו"שטר"א. מנור.

רבינו חננאל

והא דר' אמי, אסיקנא שיעור משך סוכה קטנה ד' טפחים. הא דאמרו רבנן דר' רב האויר בסוכה פוסל [בג' טפחים], וספ"ק פסול פוסל בד' טפחים, ואקשי רבב עליה ומה אילו איכא ספ"ק פסול פחות מד' טפחים ואויר משלימו לר' שרה, ולא יאה האויר החמור דפוסל בג' טפחים כספ"ק פסול הקל מטנו [דאינון פוסל עד שיהיה בר ד' טפחים. (ואמרו') (להו) (ואמרו ליה) לדידך נמי דאמרת אויר פוסל בג' טפחים, כדתנן הרחיק את הסיכוך ג' טפחים פסול, ספ"ק פסול בד' אמות, כדתנן בית שנפחת וסיכוך על גביו אם יש בין סיכוך לכותל ד' אמות פסול, ואילו איכא ספ"ק פסול פחות מד' אמות, ואויר פחות משלשה משלימו לר' אמות כשרה, ולא יאה האויר בשלשה טפחים, כספ"ק פסול דפוסל בד' אמות, ומשינו רבה לדידי

ומשהו לכותיה פריך פ"ק דעירוזין (דף י'): דלמר רב יהודה מצוי שהו רבז ט"ו אמה מרחיק שתי אמות ועושה פס ג' אמות ופריך ואמאי יעשה פס אמה ומחלה וירחיק שתי אמות ויעשה פס אמה ומחלה וליכא לשנויי הכא כדמשני התם דלתי אורח דהאי גיסא ודהאי גיסא ומצטל ליה דהכא כל הפחות

מתני' הרחיק את הסיכוך מן הדפנות שלשה טפחים פסולה^ב בית שנפחת וסיכוך על גביו אם יש מן הכותל לסיכוך ארבע אמות פסולה^ג וכן חצר שהיא מוקפת אכסדרה סוכה גדולה שהקיפיה בדבר שאין מסכבין בו אם יש תחתיו ארבע אמות פסולה: **גמ'** כל הני למה לי צריכא דאי אשמעינן בית שנפחת משום דהני מחיצות לבית עבדין אבל חצר המוקפת אכסדרה דמחיצות לאו לאכסדרה עבדיי אימא לא צריכא ואי אשמעינן הני תרתין משום דסכבין סכך כשר הוא אבל סוכה גדולה שהקיפיה בדבר שאין מסכבין בו דסככה סכך פסול לרבנן דבי רב דיתבי וקאמרי: אויר פוסל בשלשה סכך פסול פוסל בארבעה ואמינא להו אנא אויר דפוסל בשלשה מנא לכו דתנן הרחיק את הסיכוך מן הדפנות שלשה טפחים פסולה סכך פסול נמו לא ליפסיל אלא בארבע אמות דתנן בית שנפחת וסיכוך על גביו אם יש בין הסיכוך לכותל ד' אמות פסולה ואמרו לי בר מינה דההיא דרב ושמואל אמרי תרוייהו משום דופן עקומה נגעו בה ואמינא להו אנא מה אילו איכא סכך פסול פחות מארבעה ואויר פחות משלשה מאי כשרה מלייה בשפורין מאי פסולה ולא יאה אויר הפוסל בשלשה כסכך פסול הפוסל בארבעה ואמרו לי אי הכי לדידך נמי דאמרת סכך פסול פוסל בארבע אמות מה אילו איכא סכך פסול פחות מד' אמות ואויר פחות משלשה מאי כשרה מלייה בשפורין מאי פסולה לא יאה אויר הפוסל בשלשה כסכך פסול בארבע אמות ואמינא להו אנא האי מאי בשלמא לדידי דאמינא ארבע אמות משום

לאו בגזנה קאמר אלל במשכה: פסולה. לחור פוסל בשלשה אפילו מן הצד, ומכאן אני אומר ומפרש הא דאמרין שבסכך פסול מן הצד אמרינן דופן עקומה להכשר עד ארבע אמות היינו דחשבינן לסכך כאליו מן הדופן ונעקס

והכי ואינו נפחד ראיין את הדופן כאליו הוא עקום והולך תחת הסכך פסול ומגיע לסכך כשר ומוציא את הפסול מן הסוכה דאם כן גס גזי אורח נמי נימנא הכי: **זית שנפחת וסיכוך כו'** גגו נפחת בצלמנעו רחוק מן הדפנות לכל כד וסיכוך על הפחת בצלמנעו ונמנא תורת צבית שהיא פסולה משום תעשה ולא מן העשוי מפסקת זין דפנות לסכך כשר: **אם יש מן הסיכוך.** הכשר ולכותל ד' אמות פסול דבארבע אמות לא נאמר למשה מסיני דופן עקומה אבל בפחות הצית כאליו היא הדופן שנעקס אמת כאליו היא מן הדופן ונעקס הדופן עד כאלו ואין כאלו כן פסול אלל דופן ומחזר לסכך כשר (ס"ט). וכן חצר שהיא מוקפת אכסדרה. וגג אכסדרה מפסיק זין מחילות הצבית לאור שסיכוך עליו, אם יש צרוב הגג ד' אמות פסולה, דמו לא מהני לה מחילות הצבית (ס"ט).

דופן עקומה: **גמ'** כל הני נמה לי. לאשמעינן דופן עקומה בתלת צבית במתניתין ליתיה חדא ולשמעינן לכולהו: משום דהני מחילות צבית עבדין להיות דופן לבית זה והרי הצית נעשה סוכה הלכך שדין מחילות בתר סוכה ע"י עיקוס: אבל חצר המוקפת אכסדרה דמחילות בתר לאכסדרה נעשו. אלל לבית הלכך ליכא למימר תורת אכסדרה עקימת דפנות הללו היא ולא שדיניהו לדפנות הכא ללד סוכה: סכך כשר הוא. כלומר ממין סכך כשר הוא ופסולו משום תעשה ולא מן העשוי אבל דבר שאין מסכבין בו שהוא מין פסול אימא לא ליכשריה על ידי עיקוס: דיוצא וקאמרי. משמיה דרב: אויר פוסל. כל הסיכא בשלשה: וספ"ק פסול פוסל. את כל הסוכה דד': בר מינה דהיא. כלומר הרחיק אינה עיקר: דרב ושמואל אמרי תרוייהו משום דופן עקומה נגעו בה ואמינא להו אנא מה אילו איכא סכך פסול פחות מד' אמות ואויר פחות משלשה מאי כשרה מלייה בשפורין מאי פסולה לא יאה אויר הפוסל בשלשה כסכך פסול בארבע אמות ואמינא להו אנא האי מאי בשלמא לדידי דאמינא ארבע אמות משום

אין כדי הכשר סוכה ממנו עד דופן האלמנע מנטרפין זה עם זה לכדי הכשר סוכה ואין האויר והפסול חוצצין מאחר שהכשר מתחבר יחד דרך הדלדלים: **א"ל"ן איכא סכך פסול פחות מארבע ואויר פחות מג' מאי כשרה.** ואין צאיר שיעור לפסול ואין כסכך פסול שיעור לפסול אין מנטרפין זה עם זה לפסול כיון דלא שוו שיעוריהו להדדי כדאמרין ומיהו היכא דאיכא שני טפחים סכך פסול ושני של סכך פסול ואויר מפסיק צבייהם פחות מג' איכא לפוקי אם שני הפסולין מנטרפין לארבעה לפסול את הסוכה דשנא כיון דאור מפסיק צבייהם לא מנטרפי או שנא כיון דאין צאיר ג' מנטרפין ומיהו היכא דליכא בפסולין ד' ואויר פחות מג' מפסיק צבייהם אין האויר משלימו לארבעה צבית שחשבו כסותם מחמת לצוד דלא אמרינן לצוד להחמיר:

הגבד
 ונמנא חוץ צבית זין כשר לכשר וארבעה היו מקום חשוב להיות חזינה: ואמינא להו אנא. תשובה לדבריהם: ומה אילו איכא סכך פסול פחות מארבעה. ואויר צבית פחות משלשה מאי אמרינו צבית: כשרה. דליכא שיעור סכך פסול: מלייה. להאיא שיעורא בשפורין דלסור לסכך צבית משום מקצלי טומאה והוא צבית ארבעה טפחים מסכך פסול: מאי. אמרינו צבית: פסולה. דאיכא חזינה ארבעה ומתחילה כשהיא אויר שהוא חמור היתה כשרה ועכשו שנהפך להיות קל נפסלה: לא יאה אויר. חמור שפוסל צבית פוסלה לסוכה זו כסכך פסול שהוא קל שאינו נפסל אלל בארבעה: אמרו לי אי הכי לדידך נמי. דאמרת שיעור סכך פסול ד' אמות דלית לך דטעמא דמתניתין משום דופן עקומה אלל זהו שיעורא לפסול אפילו בצלמנעו אין זו תשובתך ומה אילו כו' ואויר פחות מג' צבית: בשלמא לדידי דאמרי ארבע אמות. דקמני ממתניתין פסולה הא פחות כשרה: משום

(א) לעיל ד' ג' לקמן י"ג.
 (ב) כס"א: על מיי האומה.
 (ג) כס"א: סוכה, (ד) כס"א.
 טפ"ק: ספ"ק.